

Lutherrózsa

A Tatai Evangélikus Egyházközség hírllevele, amely az információáramlást és a lelkesítést kívánja segíteni. Alapítva Urunk 1992. esztendejének adventjében. Megjelenik havonta. Kapiák a gyülekezet tagjai és Tata vonzáskörzetének evangélikussága – valamint az érdeklődők. Készült: 300 példányban. Kiadó/Szerkesztő: *Franko Máttyás* tatai evangélikus lelkész TEL./FAX: **34-487-834** Drótpostacím: **frankom@axelero.hu**

XI. évfolyam

2003.

Július-Szeptember

Völgyes Pál nyugalmazott evangélikus lelkésszel bakonycsernyei otthonában beszélgettem. Hamar a „lényegre” az Igére került a szó, s ennek kapcsán természetesen a lelkeszi hivatásra. A lelkeszi személyiség kialakulásának bonyolult folyamatát próbáltuk egy testvéri beszélgetésben elemezni..

Az evangélizáció és Jézus vonzásában

A lelkeszé váláshoz nagy szükség van a lelki vezetéshez. A lelkeszi személyiség – ha szabad így fogalmaznom – kialakulásában igen fontos szerepe van a felkészítéseknek. Hogyan volt ez régen, mi volt a „titka” a régiek sikerének?

Az evangélizáció...az, ami még elérte minket, mint fiatalokat. Az ifjúsági konferenciák, amíg azokat be nem tiltották. *Túróczy Zoltán* és *Szabó József* püspökök, *Schulek Tibor* aztán *Vörös Imre* szolgálata...én még *Ágoston Sándort* is hallgattam a Nógrád megyei Bánkon. Ő egy mérnök ember volt, aki az orosházi lelkeszekkel összefogva a nógrádi ifjúságnak konferenciákat tartott. Az többnapos volt. A tópartján üldögéltünk, zabkását ettünk – mert még olyan világ volt 1947-48-ban. Ágoston Sándor nagyszerűen magyarázta az ígét, jóllehet speciális szempontok jellemezték az ő mag-

yarázatát... Az elindulásom azt hiszem ott történt, a bánki tó partján. Ahogyan Jézus a Genézareth tó partján gyógyított, én ott a bánki tó partján gyógyultam. Sokan voltunk ebben a táborban. Én keresztapámnál, bent a faluban aludtam, s napközben kint voltam a többiekkel. Ott össze is melegedtünk, s barátságok szövődtek. Nagyszerű alkalmak voltak. Ha jól emlékszem *Laborczy Géza* volt az egyik lelkész, aki segített Ágoston Sándornak. Így felváltva tartották az előadásokat. Nekem nagyon sokat jelentett *Ágoston Sándor*.

A másik ember, akitől sokat kaptam lelkieken: *Szabó József*. Ő Balassagyarmatra került, mint püspök. Neki szennzációs igéretei voltak, s nagyon „emberközelen” tudott lenni, közvetlen volt mindenkivel. Teológus korunkban a dunáninneniekkel többször összejött, bátorított, erősített minket

egyenként is, igaz nem voltunk sokan dunáninneniek. Ez akkoriban nagyon jól esett.

Milyen gyakorisággal tette ezt Szabó József?

Nem olyan gyakran, de úgy emlékszem, más püspök nem látogatott meg minket.

Aztán nagyon sokat jelentett, amikor tanév elején Gyenesdiásra elmentünk, tanévnyitó evangélizációra. Mi abból éldegélünk ma is, az evangélizációból.

Az első meghatározó lendületet a lelkeszi pálya felé tehát az evangélizációk adták. Volt más indíttatás is?

A legfontosabb, amit már korábban is említeni akartam, szüleim vallásossága. Az édesanyám tranoszciusza (szlovák nyelvű énekesköny) még ma is megvan. Otthon esténként magyar és szlovák énekeskönyvből énekeltünk. Még ma is fülembé

BIBLIAÓRA!

Csütörtökönként 18⁰⁰

Gyermekeknek BIBLIAÓRA!

Vasárnap, istentisztelettel párhuzamosan.

Konfirmandusoknak OKTATÁS!

Péntekenként, du. 1/2 4-től

Képriport gyülekezeti csoportunk finnországi kirándulásáról

4. oldal

Riport egy bajor evangélikus szerzetessel

8. oldal

csengenek a karácsonyi énekek szlovák sorai, édesanyám és édesapám hangja, amikor esti családi áhítatokat tartottunk.

Az ének nagyon fontos, lelket formáló erő. Emlékszem, amikor teológián Podmaniczky professzor úrhoz készültem elbeszélgetésre – jól felkészültem persze az Ágostai Hitvallásból – ő pedig azt kérdezte: „Aztán hány evangélium éneket tudsz kívülről?” Hála a Jóistennek, nekünk olyan kántortanítónk, lévitanítónk volt Ipolyszögön, aki megtanította szinte az összes, mintegy 600 éneket...

Aztán erősítette az elhatározásomat az is, amikor gimnazista koromban ifjúsági bibliaórát tartottam. Először ez gyermek-bibliakör vezetéssel kezdődött, amire a balassagyarmati lelkészek kértek föl.

Ami pedig a legfontosabb időszak volt az életemben a soproni teológus évek. Itt értem meg igazán. Engem a teológiai tanulmányok megerősítettek. Még a tudományos-kritikai dolgok is a javamra voltak, s nem rendítették meg a hitemet. Nem volt ez így mindenkinél, néhány társunknál ez hitbeli, komoly harcot jelentett, sőt volt aki aztán otthagyta a teológiát is.

Szintén nagyon sokat jelentett a Teológus Otthon közössége. Tényleg baráti közösség volt, s olyan nagyon nem is tudtunk szétszóródni Sopronban. Az Otthonnak szép környezete volt, ott tanulhattunk. Ha csomag érkezett, együtt ettük meg... békéscsabai kolbászt csak ott ettem először. A sok-sok baráti beszélgetés mind-mind csiszolta a karakterünket. Nagyon érdeklet minket a bűn, a megváltás kérdése, Jézus személye. Kutattuk, hogy mi az evangéliumi tartalma egy-egy igének. Voltak közöttünk „szóvivők” – nálunk Pátkay Róbert volt, aztán Schreiner Vilmos, aki sajnos később öngyilkos lett. Aztán Glatz Józsa is, aki most külföldön, Németországban van

– mind nagy tudású fiúk voltak. Szegény Jósikát szigorlaton meghúzták héberből, pedig gyakran helyettesítette az ösztövétséges Pálffy professzort, de hát Józsa „politikailag nem felelt meg az elvárásoknak”. Ez akkor egy olyan időszak volt.

Kik voltak akkortájt, akik sokat tettek azért, hogy a lelkészi karakter helyesen fejlődjön ki a teológusok-ban?

Az otthonigazgató személye mindig meghatározó volt. *Budaker Oszkár*, később *Vörös Imre* rengeteget jelentett nekünk. *Vörös Imre* teológiai tisztánlátása, a problémák végsőig való kielemezése, már-már a hitetlenség határát súrolva az okfejtésével fantasztikusan sokat adott nekünk ez a „merész hit”. Felejthetetlenek voltak ezek az otthon-órák.

Mikor volt mindez?

1950-51-ben, a nehéz időkben. Mi még 25-en voltunk az első évfolyamban – ebből a fele lett végül is lelkész –, de aztán később ez a szám ötre-hattra csökkent.

Nemcsak a professzorok és tanárok, hanem a hallgatók között is voltak rendkívüli egyéniségek: Madocsai Miklós, aki szenior volt vagy *Gémes István* és *Fehér Karcsi* is. Ők nagyon komoly teológusok voltak, s itt meg kell említenem még *Dóka Zoltán* nevét is. *Dóka Zoltán* fantasztikus emlékezőtehetsége volt, oldalszámra pontosan tudta a dogmatikát is... meg voltunk győződve, hogy teológiai tanár lesz belőle. *Keveházy László* is komoly hatást gyakorolt ránk.

Ma már mindenki maga tanul, nincsenek tanuló-csoportok. Hogyan volt ez akkoriban?

Sokat tanultunk, dolgoztunk együtt, vizsgára meg különösképpen. Olyannyira, hogy még a szigorlati dolgozatba is besegítettünk egymásnak! Hadd

ne mondjam, hogy én kinek fejeztem be a szigorlati dolgozatát... szegénynek még hiányzott két fejezete, de már kifutott az időből.

A politika aztán belerondított nagyon ezekbe a kapcsolatokba. Jöttek a „baloldaliak” *Rédey Pali*, *Vámos Józsa* és a többiek...

Mikor értek végett a teológiai tanulmányok?

1954-ben. Én úgy kerültem Bakonycsernyére, hogy még a teológián teológus korában megismertem Gyekiczky Jánost, akinek a felesége terhes lett, s szüksége volt egy segédlelkészre. Elment a püspökhöz, s idekért engem, így végzés után rögtön itt kezdtem. 1954 júliusa volt ekkor. Igen gáláns princípálisom volt, mert olyan segédlelkészi fizetést kaptam, amit később alig kaptam máshol – kivéve Balassagyarmatot... Balassagyarmat mindenben „szuper” volt, többek ott nősültem meg. Régen az volt a módi, hogy a segédlelkész egy évig legyen ott a gyülekezetben, aztán menjen tovább.

Nekem így Bakonycsernye után Ózd következett. Akkoriban talán a legnehezebb helyek közé tartozott. Gyakori egyházellenes megnyilvánulások voltak. Pl. a templom ablakát minden héten bevették. Szándékosan egy állatkertet rendeztek be a templom közvetlen közelében, s talán humorosnak tűnhet – akkor nem volt az – istentisztelet közben hallhattuk az oroszlan üvöltését. A harangozónk nem merte meghúzni a harangot, mert a párt „szimatolt” utána... így meg kellett tanulnom harangozni is. Három haranggal harangozmi, egy nagy két kicsi, nem is olyan egyszerű feladat, hogy az szépen szóljon. Ha princípálisom, Virág Gyula temetni ment, akkor nekem kellett harangozni. Egyébként mindegyik princípálisommal ki tudtam jönni, nem volt semmi gond. Ózd után Sárbogárd következett, Túróczy Zoltán püspök rendelt át oda 1957-ben.

Szép időszak volt a balassagyarmati, feleségem is ott kezdte a többi papnéval együtt a papné-szolgálatot. Nagy ifjúságot siekrült mozgosítani, közel 50 fiatal. Színdarabokat adtunk elő, még Ipolyszögére is kimentünk... az egész falu ott volt. A nehézségek ellenére nagyon lelkes időszak volt ez. S hadd említsem újból azokat a bizonyos „evangélizációkat” amelyek mind a mai napok táplálnak minket.

Az evangélizációban mi az ami hangsúlyosan visszaköszön? A magyarázatok, az irány, a lelkület?

Az irány, hogy személyes legyen az egész. A prédikációimban is szeretek rákérdezni:

hiszed, elfogadod? Ma hiányolom is ezt a konkrét kérdést: döntöttél, neked Jézus tényleg pásztorod? Enélkül a személyesség nélkül nem tudnánk elhordozni azt a nagy terhet sem, ami most ránk szakadt a lányunk betegségén keresztül...

A személyesség nélkül nem lehet végezni a lelkészi szolgálatot később sem. Szórványaimban (21 falu tartozott hozzám) a személyességet a 21. század lelkipásztori módszerének éreztem. A személyes kapcsolatoknak köszönhetően tudtam jól végezni a kazuális szolgálatokat. Egy-egy temetésemre 400-500 ember is ott volt. Ismertem őket. Talán elismerése volt ennek, amikor azt mondták: tanítsam meg az utódomat is úgy temetni, ahogyan én temettem. Akit én kereszteltem, konfirmáltam, annak az esküvőjén nem ismeretlen emberekkel álltam szemben. Egyik helyen 16 évet szolgáltam, a másikon 23 évet.

Annak idején úgy tanították nekünk a teológián, hogy 10-15 évet ideális egy helyen tölteni. Aztán jobb ha vált az ember... Ugyanakkor a „lelkésznek tudnia kell mikor kell abbahagynia” – mondta akkoriban Szabó püspök. Futbalista nyelven szólva, amikor még be tudja löni a gólt. A teológián azt mondták az a jó, ha szolgálat visz engem, s nem én a szolgálatot. Ha már úgy megyek bibliaórára, hogy az kényszer, akkor baj van.

Nagy tudományos teológizálást lelkészi pályafutásom alatt nem végeztem, de nagyon szerettem a szépirodalmi írásokat, s magam is próbálkoztam az írással. Régebben ezeket leköszölték az Evangélikus Életben, a Naptárban, de ma másra van igény. Furcsán cseng a személyes hang, ma jobban kedvelik az általános, átfogó írásokat.

Tervek?

Szeretnék szeretteimmel együtt még sok időt eltölteni, megállni a próbát, amit ránk mért az Úristen. Ha hívnak, meg-megállni a szószéken s személyes hangon hirdetni a szívemben lakozó reménységek evangéliumát...

fm

Beleden jártunk

Június 13-ára eső hétvégén családdal Beledre utaztunk. Ennek oka Bérés László barátom meghívásán túl egy lelkészavatáson (Szombathely) való esetleges részvétel is volt, ami sajnos szubjektív okok és egy falunapi ünnepség elhúzódó programjai miatt elmaradt.

Vasárnap délelőtti istentiszteleten mintegy 50-60 ember vett részt. A liturgiát Bérés László lelkész kollégám a tőle megszokott ünnepi méltóságteljeséggel végezte. Bizonyára az ő számára is érdekes volt ez az alkalom, ahogyan számomra is sok-sok gondolatot vetett fel. Eszembe jutottak a régi közösen átélt események. (Laci barátom teológus korában „sofőr” is volt, ő vezethette a teológia autóját, egy „zsigulit”. Amikor hétvégeken teológus-napra utaztak el a hallgatók vagy nekem kellett az Akadémia nyomdájának ügyeit intézni, sokszor voltunk úton. Ilyenkor sokat beszélgettünk egymással a jövőről, az előttünk álló lelkési szolgálatról...

Ez ma már emlék csupán, ahogyan a mögöttünk álló 14 éves lelkési szolgálat is a megváltoztathatatlan múlt része. Milyen jó látni, hogy a kolléga hűségesen megállta a próbákat a szolgálatban, én itt lehetek vele és együtt dicsérhetjük Urunkat. Tudom a 14 év nem sok, a hűségesen elvégzett munkának az igazi íze talán csak évtizedek múlva adatik meg, de olyan jó

már most is visszatekinteni az elmúlt időszakra, melyet a kezdés, az útkeresés fiatalos lendülete jellemzett.

Délután Edvére mentünk. Itt teljes egészében feleségem kántorizált. A délelőtti beledi istentiszteleten a helyi kántorral Molnár Elvirával közösen szolgáltak.

A Beleden töltött rövid időt igyekeztünk jól kihasználni: késő éjszakába nyúlóan beszélgettünk nemcsak az egyházunkat érintő legfontosabb dolgokról, a lutheránus jövőről, hanem természetesen a személyes tervekről, álmokról, s a család a gyerekek sikereiről vagy éppen gondjairól.

Aki „belül van” és éli az Egyház hétköznapijait, tapasztalja a gondokat, nehézségeket és átéli az örömeiket is, nos az tudja igazán, milyen jó a testvéri beszélgetés... egymás biztatása, a tapasztalások közös kiértékelése vagy a hétköznapi apró csodák elmondása.

Rövid, kétnapos kirándulásunk ünnep volt, a találkozás ünnepe. Nemcsak lelkész és lelkész között, hanem gyülekezeti szinten is – hiszen a tekintetéből mindig olvasni lehet –, s a szószékről jól láttam a figyelemben is megmutatkozó testvéri együttérző szeretetet... ezért röviden csak azt kívánhatom: Legyenek áldottak az ige hallgatói Beleden és Edvén! Amen.

fm

Az edvei evangélikus templom, melyet 1994-ben épített az Edvi Evangélikus Gyülekezet. Háttérben a katolikus templom látható. A délutáni szórványistentisztelet két legfiatalabbját, Bencét és Ábel, Edvi Illés Gergely gályarab lelkész emléktáblája előtt örökíttem meg.

Beleden készült képek (foto: Franko Máttyás Krisztián). Kritikus szakmai hallgatóm pedig Bérés Laci barátom (foto jobbra), aki mindkét istentiszteleten a liturgiai feladatokat látta el.

Néhányan a leghűségesebb edvei lutheránusok közül... istentisztelet után.

20 év

Ennyi idő telt el azóta, hogy *Dr. Nagy István* egykori tatai parókus lelkész és *Matti Haunia* joensuu-i lelképásztor először találkoztak. Már az első beszélgetésekben felvetődött egy testvérgyülekezeti kapcsolat lehetősége, melynek mindkét részről igen örültek.

Az elmúlt két évtizedben 2-4 évenként sokszor vendégeskedhettünk joensuu-i barátainknál és ők is többször részesülhettek a tataiak vendégszeretetében. A mellékelt képek ezen a nyáron készültek Finnországban. A mintegy tíznapos kirándulás igen jól sikerült, lelkiekben is megerősödve térhettünk haza 12 fős gyülekezeti csoportunk. Megegyeztünk finn testvéreinkkel, hogy az év végén **december 7-én** istentisztelettel egybekötve megemlékezzünk az elmúlt szép két évtizedről. (LR következő számában még visszatérünk erre a témára. – Szerk.)

A Finn Evangélikus Egyház és a magyarországi evangélikusság közötti kapcsolat igen erős, s közel egy évszázados múltra tekint vissza. Ennek egyik példaértékű jele, hogy egyházunk nyilvántartásában szereplő *evangélikus* testvéreink ajándékba kapják északi testvéreink által kiadott, Luther Márton Kis Kátéjára alapozott szép kiállítású, modern világunkban is jól érthető kátémagyarázatot. Evangélikus egyházunk tanításának rövid ebbéli summáját minden testvérünknek a figyelmébe ajánlom!

Végül itt is hadd mondjak köszönetet *Varga István* presbiter testvérünknek a szervezésben nyújtott segítségéért!

fm

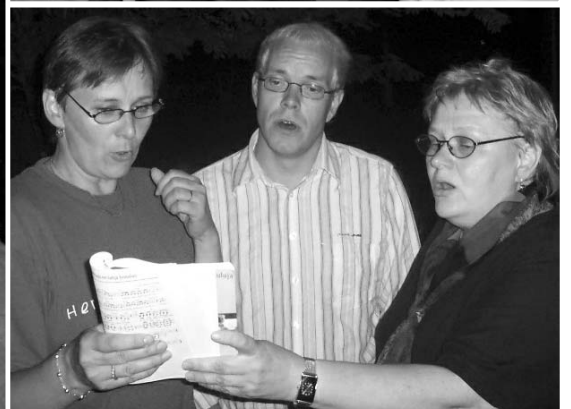
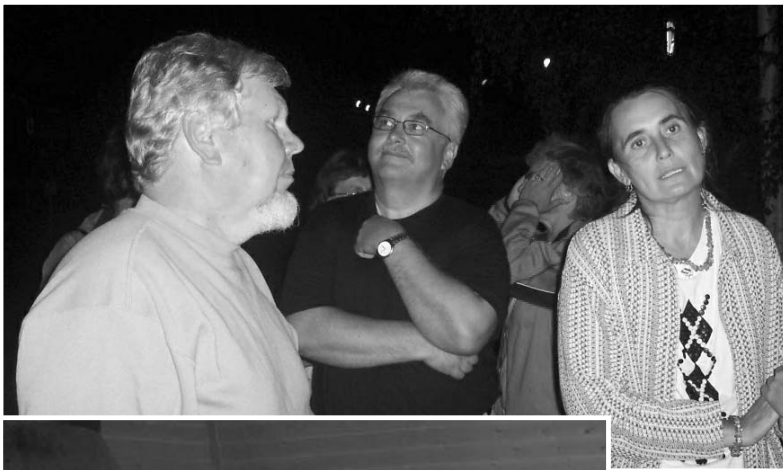

Foto: Varga Tamás

Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, és felvitte őket külön egy magas hegyre. És szemük láttára elváltozott: arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehérén ragyogott, mint a fény...

Mt 17,1kk

Az alábbiakban olvashatjuk **Matti Haunián** az az egyik szombat este Vaivóban elmondott igemagyarázatát, amelyet **Paula Sainio** lelkésztestvérem fordított magyar nyelvre. Finn lelkész kolléginám óriási akarással és szorgalommal, „felnőtt fejjel” sajátította el a magyar nyelvet **csak azért, hogy anyanyelvünkön beszélgethessen velünk... Micsoda szeretet!**

A nyelvészek szerint a magyar a világon a harmadik legnehezebb nyelv. **Paula Sainiot** ha akcentusa nem is, de néha-néha előbukkanó finnes gondolkodásmódja el-elárulja, hogy nem magyar édesanyától tanulta nyelvünket... Tiszteletből természetesen semmit nem változtattunk áhítatának szövegén, hiszen az így teljes.

Jézus színeváltozása (Mt 17:1-13)

Péternek, Jakabnak és Jánosnak a hegyén egy csodálatos élményük volt. Látták a Jézust. És tudták, hogy az a két férfi, aki ott beszélt Jézussal, Mózes és Illés volt. Azt is értették, hogy a hang, amit hallottak Isten hangja volt.

De- mégiscsak nem merték senkinek sem elmesélni, hogy mit látták és hallották. Félték, hogy bolondnak tartottak volna őket, és azt nem akarták. Azért hallgattak.

Miért kapták el ezt az élményt? Az nekik még később nagyon fontos dolog lett.

A zsidóknak a többsége azt vélték, hogy Jézus csak egy "nagyszájú" ember, aki hamis tanúságot adott Istentől. Mondta, hogy Isten az ember bűneit csak megbocsát, anélkül hogy bünteti őket. Azon kívül Jézus másként is a régi zsidó szokásokat elhanyagolta.

De most ezen a hegyen látták, hogy Jézus tényleg az Isten fia, nemcsak valami áruló. Ez a nagy élmény után értették, hogy érdemes Jézust követni, nem tétozani. De Jézust követni nem egyszerű, könnyű dolog.

Jézus a saját időben egy forradalmár volt, nem politikai, hanem vallási. Láttá, milyen kevesen szeretik egymást az emberek, hogyan ítélték egymást, milyen rossz módon beszéltek egymásról.

Szeretet volt található, pl. Az édesanya és a gyermek között, a férfi és a feleség között vessző, és a jó barátok között, de az nem tartozott a valláshoz. És a hétköznapi élet inkább egy kegyelmetlen verseny volt, mint a napjainkban is.

De Jézus szerint a szeretet az első dolog az emberi életben. Isten irgalmazni akar minket, és mi emberek – ennek követően – szeretni akarunk a felebarátunkat nemcsak a család tagjait, vagy jó barátainkat, hanem minden embert, bárki is lehet.

Nekünk egy kapcsolatunk van a Tatai gyülekezettel Magyarországon. Az itt nem a fő, hogy a kapcsolat hivatalos. Az a fő, hogy Jézus követői vagyunk, és azért testvérek vagyunk. Azt mindig tapasztaltunk Tatán, és remélem, hogy ők most itt is úgy érznek.

A magyar testvérekkel én most egy hét óta rossz német nyelven beszélek. Minden jól megy, mert AKARNAK engem érteni. A legjobb közös nyelvünk végül is a szeretet nyelve, a vágy megismerkedni egymással, szeretetet, barátságot mutatni. Az éppen az a nyelv, amit Jézus szerint kellene beszélnünk minden nap, minden embernek.

Reméljük, hogy a barátság a magyarokkal továbbmegy a mindkettő országban.

A hitvallás a mi közös nyelvtanunk, aki összeköt min-

Lehajtott fejfel

Nem kész a vers

De már

fáradok, de már

szenvedek

Tavalyi vágya

Kibimbózva

Harangozó

bibe-sóhajunk ha

végét

járja

Senkise

várja – jövőbe menekülő

Virágra kerekülő

gyermeki

bimbók színeváltozását

(Köszönöm Neked

A rejtélyeket, Uram

Mit kegyelmed

engedett!)

Nagybeteg lányára vigyázva nem ítélt

Szerfelett

Megszánja, ki kegyes

Istenét imádja

Álmaiból sző

Neki szemfödelet

Ím kész a vers

már nem fáradok

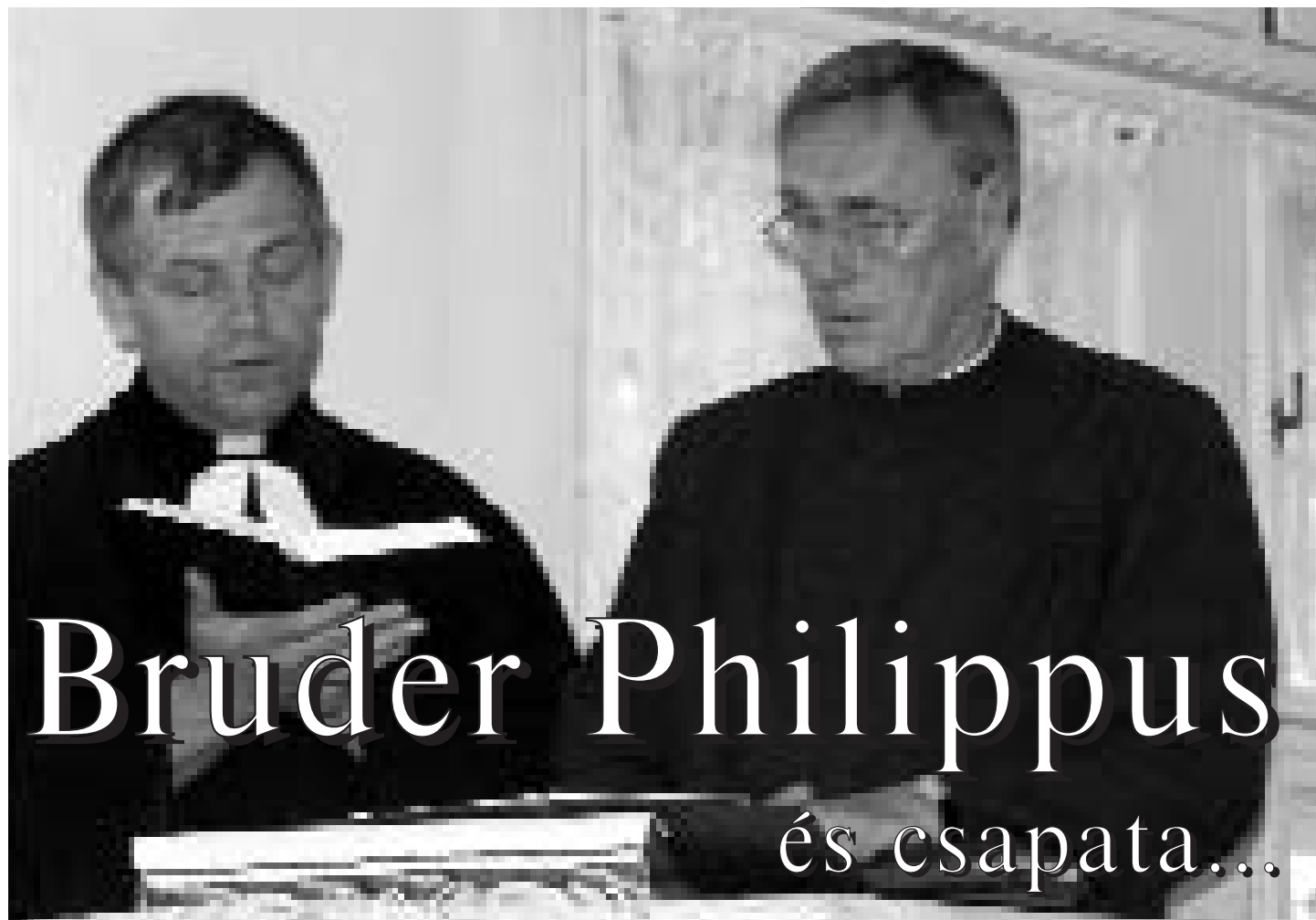
már nem szenvedek

Áldott legyen a

szívek kérdéseire

adott felelet!

T.K.

Egy rendkívül érdekes és értékes találkozásnak lehettünk részesei ezen a nyáron. Bruder Philippus, azaz Fülöp testvér keresett meg minket tatai evangélikusokat. Hogyan is került ide ez a csoport, akik különös színfoltját adják a némethoni evangélikusságnak? Erről olvashatnak az alábbiakban.

Az Önök közösségéről a „Falkenstener Krisztusközösségről” még sokan nem hallottak erre felé. Mit kell tudnunk Önökről?

Egy kis evangéliumi rend vagyunk a Bajor Evangélikus Egyházon belül. Olyan emberek közössége ez, akik meghallották Jézus Krisztus hívását, s ebben a közösségben szeretnék Krisztus-követésüket megélni. A rendtagokra a szerzetesi klasszikus hármastartozik a szegénység, a tisztaság és az engedelmesség. A szegénység azt jelenti: Jézus minden – én semmi vagyok. Ebben beletartozik a dolgoktól való függetlenség is, tehát saját vagyonunk nincs, amink volt azt mindent a rendnek adtuk, s most „közös kasszában” élünk. A tisztaság nemcsak a házasságnélküli állapotot jelenti számunkra, hanem a teljes odaadásunkat Jézusnak, s ezzel együtt a szolgálatnak. Az engedelmesség pedig Isten akaratának követését és a testvérekből álló Vezetőtestület tanácsainak való engedelmességet jelenti.

A közösség több mint 50 évvel ezelőtt jött létre, amikor fiatalok egy közössége meghallotta az Úristen hívását, s a Hümmer házaspár (lelkészek) vezetésével 1949. január elsején elkezdtek a testvéri közösségben való életről. A falkensteini anyaházunkba 1984-ben költöztünk be, akkor 21 testvér élt együtt. A közös élet számunkra nem jelent uni-

formizálást, jóllehet külsőleg – rendünk szürke ruhája – miatt annak tűnhet. Mindenkinek lehetősége van a napi közös életritmusban egyéniségének a megélésére. Pl. a szobák berendezése is más és más, mindenkinek a saját ízlése szerint. Sokszínűségünkben, de egységében egyedülálló krisztusi közösségként létezzünk. Így tudjuk betölteni hivatásunkat, melynek célja a hit erősítése, Isten keresése a biblia csendjében. Rendszeresen látogatunk betegeket, s foglalkozunk fiatalokkal.

Fülöp testvér hány éve tagja a rendnek?

32 éve kerültem ebbe a közösségbe. Határozott idejű újonc (novíciátus) nincs és a fogadalmától nem kötelező, de ha azt valaki megteszi, akkor megünnepeljük. Arra törekszünk, hogy dolgainkat a szeretet vezérelje.

Hogyan esett a választás éppen Tatára?

Az ajánlatot egy erlangeni ismerősünktől kaptuk, akinek jó kapcsolatai vannak egy tatai családdal. Valóban igaza volt, nagyon örülünk hogy végül is Tata mellett döntöttünk. Itt ebben a tóparti panzióban jól érezzük magunkat. Csend van és Tata fekvéséből adódóan szép kirándulásokat is tettünk már.

Meddig marad a csoport, s mi a kitűzött cél?

12 naposra terveztük az egész magyarországi programot, amelynek első és legfontosabb célja, hogy a Bibliában elmélyedjünk, de közben igyekszünk olyan kirándulásokat is szervezni, melyek testi felüdülésünket is segítik. Azt szeretnénk, ha mindenki jól érezné magát, ami eddig sikerült is – hiszen a kísérő rendtagokon kívül – a tágabb baráti körből verbuválódott ez a másfélutacnyi ember. Vannak itt olyanok is, akik már harmadik éve tartanak velünk. Ez is jelzi, hogy áldás kísérte azt, ha a Biblia van a közép-pontban.

Nemsokára véget ér ez a csendeshét. Mi a következő feladat?

Augusztus 14-től egy másik ifjúsági csoportot vezetnek az Alpokba, s ott is bibliaköröket vezetnek majd. Általában két három csoportot vezetnek évente – így az anyaház falain kívül – kirándulásokkal egybekötve.

Igen örülök annak, hogy a közös istentiszteleten túl a személyes beszélgetésre is alkalom adódott. Köszönjük a papcsalád szíves fogadását, a gyermekek esti koncertjét, s a sok-sok finomságot. Mindannyiunk nevében mondhatom, hogy nem gondoltuk utazásunk elején, hogy Tatán ilyen egyszerű testvérekre lelünk majd. Isten áldását kívánom a gyülekezet egész közösségére, a lelkészcsalád szolgálatára. Remélem, hogy találkozunk még. Anyaházunk ajtaja és szívünk nyitva áll Önök előtt, s ígérjük, ha erre járunk feltétlenül megállunk Tatán.

Mi is köszönjük a testvéri bátorítást és beszélgetéseket. Gott segne Sie! Aufwiedersehen!

fm

Kedves Carsten, kedves Boglárka! Igen tisztelt ünneplő gyülekezet!

Hosszú az út Abádszalóktól Reutlingenig... de most nem a földrajzi távolságra gondolok, bár az is jelentős. Az „itt és most” ünnepi izgalmaiban annak valóságát villan át rajtam, milyen kicsinyke esélye volt egyáltalán annak, hogy két idegen, egy német fiú és egy magyar lány találkozzon a Tisza-tó partján... Carsten és Boglárka! Mi volt az az erő, amelynek vonzását „akkor és ott” megéreztek? Mi volt az a hang, az a szó, amelynek dallama nem hagyott nyugton benneteket? A választ – azt hiszem – nem egy romantikus reggeli sétában, a felkelő nap ragyogóan tiszta fényében kell keresnünk. A válasz, amit csak ti ismertek, bennetek van: a lelketek legmélyén, az őszinte keresésben, ahogyan Pál apostol mondja: a „Felettebb nagy titok”ban, az Isten által lelkekre szabott varázslatban, a szerelemben van. Mi táplálta a reményt a közös jövőre? Talán ti is kerestétek a kikutathatatlant. Egy mozdulat, egy egy kedves mosoly vagy pillanatnyi érintés, ami átértékelte múltotokat, átprogramozta jeleneteket, irányt szabott közösnek remélt jövőtöknek. Ha hihetünk az előrelátó Istenben – én hiszek –, akkor a válasz így hangzik: mert egymásnak teremtett titeket az Isten!

A szívek magasztos ünnepe ez a mai. Nemcsak a tieteké Carsten és Boglárka, hanem mindannyiunké. A szülőké, a testvéreké, a barátoké és az ényém is. Az én örömöm, hogy Isten rendje és akarata szerint akarjátok élni házasságotokat. Hadd mondjam: ez az elhatározás nem az ész, a ráció döntése volt, hanem a szíveteké, amelyben munkálkodott az Isten. Ez az Isten által vezetett akarat nyilvánult meg abban is, amikor az előbb hangzott bibliai idézet választottátok a mai alkalom Losung-jának. Amit választottatok, azért választottátok, mert üzenete a tietek, Isten nektek akarja ajándékozni. Ha majd életutatokon visszavisszatekintetek, akkor majd még világosabban meglátjátok, s örülni fogtok.

Most mindannyiunk örömén túl a Tietek a legnagyobb, ugyanis a szerelmes szív öröménél nincs hatalmasabb, mert így dobog: én neked... te nekem. Az „én választottalak téged, a te választottál engem” kívánság-tudatos örömét csak az egymást-álmodók szíve ismeri. A szerelem, a szeretet, a szív titka ez.

A mai modern nyelvekben a szív szó más és más asszociációkat kelt, átvitt értelemben mind az érzellemmel kapcsolatos. Érdekes módon az eredeti héber kifejezés az ember bensejét, a lehető legtagabb értelemben jelöli. A szív titkokkal teli élet szeretetét, az érzelmeit, az Isten előtti felelős gondolkodást, a múlt emlékeit, a ma elhatározásait de még a jövő terveit is magában foglalja. A teológus meghatározása pedig azt mondja velem: a szív Isten titokzatos cselekvésének színtere.

Igénkben nemcsak a szívről, a szeretet, a szerelem bölcsőjéről van szó hanem egy pecsétről is. A pecsét ősidők óta nemcsak a valakihez tartozás jele, hanem aláírás, okmány s egyben garancia is, hogy amit lepecsételtek az érvényes, hiteles, tényszerű a valóságnak megfelel. A ma elmondott ígéretek, házassági eskütek, pecsétje szerelmeiteknek, garanciája hűségeteknek. A pecsét eltávolíthatatlanul ott van szíveteken, s karotokon is, azaz cselekedeteitekben közös életetek végig, mert a „szeretet erős, mint a halál” (6. vers)

Emberileg, jogilag nézve a házasságotok felbontható, a kötelezettségeitek megszüntethetőek, de a ma kimondott ígéretek az Isten előtt mondjátok ki, amit nem lehet nem megtörténné tenni. Ha így készítettétek magatokat erre a mai napra, akkor csodákat élhettek majd át! Itt most egy hegy tetején vagyunk, mégis elérhetetlen messzeségben vannak a csillagok, de az Isten segítségével szerelmeitek tűzsekerén elröppölhettek azokhoz a csillagokhoz, melyek képesek szíveteket felmelegíteni – amikor szükséges. Mert „a folyók sok víze” sem képes eloltani a szeretetet, de a hétköznapi sodrásában lehűlhetnek a még a forró szívek is! Balgaság lenne

alábecsülni az élet viharait, válságos, torokszorító pillanatait. Oktalanság csak a magunk erejében bízni! Ézsaiás próféta figyelmeztet: „Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak, DE akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek mint a sasok, futnak és nem lankadnak el, járnak és nem fáradnak el.” Ma arról tesztek tanúbizonyságot, – mi pedig a tanúi vagyunk ennek –, hogy szívetek szenvedélyét Isten gondviselő, megtartó kezébe ajánljátok, mert el akartok jutni a célig, azaz a sírig akarjátok egymást elkísérni... Ennek távlata szédítő, izgalma gyönyörűsége, kockázata órási, de éppen ezért megismételhetetlenül szép. Mindennek a garanciája csak az Isten lehet.

Életek legnagyobb kalandját kezditek el, mely így hangzik: Isten előtt egymásnak-egymásért. Ez a

kihívás lehetőséget ad nemcsak önmagatok jobb megismerésére, de helyetek, szerepetek, feladatotok elfogadására is családban, hivatásban. Bátorság kell kimondani az igent, de ugyanúgy erő, kitartás, szilárdság, következetesség kell a nemek kimondásához is. A mai nap ünnepes emléke kíséren életutatokon, kimondott ígéretek tiszta csendje emlékeztessen a nagyszerű célra! Higgyétek el, éljétek meg: A Mindenható Isten veletek van. Vele legyetek egyek, hogy egyek maradhassatok, mert szeretetek tűzével nemcsak egymást, hanem mindazokat is melegítenetek kell, akiket rátok bíz az Isten. Ámen

Liebe Festgemeinde!

Eigentlich sollte der Pfarrer nicht zweimal predigen, doch der heute uns allen so willkommenen Anlass erfordert es. Erlauben Sie mir, dass ich meine Gedanken – so gut wie es vermag – zusammenfasse.

Lieber Carsten, liebe Boglárka!

Der Weg von Abádszalók bis Reutlingen ist ziemlich lang. Ich meine aber nicht nur die geografische Entfernung, obwohl diese auch bedeutend ist. Vielmehr denke ich „hier und heute“ an die winzig kleine Chance, welche erlaubte, dass sich zwei Fremde, ein deutscher Junge und ein ungarisches Mädchen, am Ufer des Tisza-Sees treffen könnten.

Lieber Carsten und Liebe Boglárka.! So frage ich Euch noch einmal: War da eine Kraft, deren Anziehung ihr damals spüren konntet? War es eine Stimme oder ein Wort, deren Melodie Euch nicht ruhige gelassen hat?

Die Antwort können wir nicht bei einem romantischen Morgen-Spaziergang suchen, diese Antwort werden wir auch nicht in der strahlenden Sonne finden können ... Die Antwort liegt nämlich bei Euch.

„Tégy engem, mint pecsétet a szívedre...”

Az Énekek Éneke 8. fejezetének vége szolgálta az igei alapot egy szép lutheránus esküvő (Várgesztes, 2003. augusztus 30.) igehirdetéséhez, melyet – a németországi (Reutlingen) evangélikus vőlegény miatt – most német nyelven is olvashatunk.

Foto: Franko Matyas Krisztian (videofelvétel)

Nur Ihr beide könnt das wissen, was im tiefsten Inneren eurer Seelen ist, wie der Apostel Paulus das so schön formulierte: „in welcher Liebe, welche ein Geheimnis über alles ist“.

Vielleicht habt ihr schon nachgeforscht, was Euch ermutigte damals auf eine gemeinsame Zukunft zu hoffen? War es eine nette kleine Bewegung, ein Lächeln oder eine vorübergehende kurze Berührung, die eure Vergangenheit neu bewertete, eure Gegenwart vorprogrammierte und eine neue gemeinsame hoffnungsvolle Richtung aufzeigte? Warum passierte alles so, wie es passierte?

Meine Antwort, die Antwort eines Theologen, lautet: Weil Gott Euch füreinander geschaffen hat!

Wir sind heute zusammengekommen, weil wir einen feierlichen Anlass haben: die Feier der Herzen...

Lieber Carsten und liebe Boglárka! Die Feier gehört nicht nur Euch allein, sie gehört uns allen. Den Eltern, den Geschwistern, den Freunden und letztlich gehört sie auch mir, weil Ihr Euer Ehe nach der Ordnung Gottes führen wollt. Erwähnen möchte ich noch, dass diese Entscheidung nicht von Eurem Verstand stammt, es war nicht eine logische Entscheidung, es war die Entscheidung eurer Herzen, in denen Gott wirkt!

Alle haben wir Grund zum feiern, aber euer Grund ist der größte, weil die Freude der verliebten Herzen die mächtigste ist. Euer Herz schlägt so: ich für dich und du für mich! Diese Freude kennen nur die Verliebten, die von einander träumen. Das ist eines der Geheimnisse der Liebe.

Im Wort Gottes, welches Ihr für heute ausgewählt habt, hat das Wort „Herz“ im originalen herbräischen Sinn eine umfangreichere Bedeutung. Es bedeutet unser ganzes Innere, alles schöne Emotionen der Lebensfreude. Es bedeutet aber auch das verantwortliche Denken vor Gott und darin eingeschlossen die Erinnerung an die Vergangenheit, die Entscheidung in der Gegenwart und es beinhaltet sogar die Pläne für die Zukunft.

Als Pfarrer sage ich: „Das Herz ist der Platz, wo Gott geheimnisvoll wirkt!“

In unserem Text geht es dennoch nicht nur um Herzen, sondern auch um ein Siegel, welches seit langer Zeit die „Irgendwohingehörigkeit“ die Zugehörigkeit eindeutig bestimmt und festhält. Dieses Siegel ist legal, gültig und Garantie für die Zukunft. Das Versprechen, ja man könnte sagen den Eid, den Ihr heute ablegen werdet, ist das Siegel Eurer Treue. Dieses Siegel ist untrennbar in euren Herzen, auch auf eurer Arme geschrieben. Der Arm symbolisiert die guten Taten bis zu eurem Lebensende.

De iure, menschlich gesehen ist eure Ehe auflösbar, aber Euer JA-Wort kann man nicht ungeschehen machen., weil diese bewusste Antwort „JA“ bis in die Ewigkeit bleibt.

Wenn Ihr diese unglaubliche Tatsache (credo quia absurdum est) wahrnehmt, sie realisiert, dann könnt ihr ein Wunder erleben.

Jetzt sind wir auf einem Berg und die Sterne sind unendlich weit. Wenn Ihr aber Gott vertraut, dann könnt Ihr mit eurem Feuerwagen der Liebe (wie Elia) zu den Sternen fliegen, die auch Wärme spenden. Es ist wahr, dass „viele Wasser die Liebe nicht auslöschen“, aber die Stürme des Alltags, die Ströme von Problemen können das Herz langsam abkühlen lassen.

Unterschätzt nie die Stürme des Lebens, die schwer zu ertragenden kritischen Momente! Wir brauchen mehr Kraft! Der Prophet Jesaja warnt uns: „Männer werden müde und matt und Jünglinge straucheln und fallen ..., aber die auf den Herrn harren,“, kriegen neue Kraft, dass sie auffahren mit Flügeln wie Adler.“

Heute bekennt Ihr Euch, dass Ihr eure Zukunft in Gottes Hand legen möchtet, weil Ihr bis dass der Tod Euch scheidet. Diese Perspektive ist voller aufregender Momente, angefüllt mit Proben und unwiderruflich schön. Garantie zum Erfolg kann nur Gott geben.

Eure größte Herausforderung beginnt heute, dies ermöglicht Euch, auch Gott besser kennen zu lernen. Gebt Euch eine Chance zum Entdecken, wo euer Platz im Familienleben, im Beruf ist. Die schönen Erinnerungen an das heutige Fest begleiten Euch. Erinnert Euch bis an Euer Lebensende an das schön klingende „JA-Wort“, das den Hintergrund schafft, um Euer schönes Ziel zu erreichen.

Glaubt Ihr, so erlebt Ihr!

Gott ist mit Euch und stärkt Eure Kraft zum Lieben.

Amen.

fm

Gyermek-BIBLIAÓRÁK

2003/2. félévi témái

Jézus élete – folytatás

Szept. 7. Az utolsó vacsora

Szept. 14. Gecsemáné kerttől Pilátusig

Szept. 21. Keresztre feszítés

Szept. 28. Feltámadás

Okt. 5. Jézus mennybemenetele

Okt. 12. Az örök élet (a „szöveg nélküli könyv“)

Jézus nevei

Okt. 19. Csodálatos

Okt. 26. Tanácsos

Nov. 2. Erős Isten

Nov. 9. Örökkévaló Atya

Nov. 16. Békesség fejedelme

Amit minden gyereknek tudnia kell(ene)

Nov. 23. Kicsoda Isten?

Nov. 30. Mi a bűn?

Dec. 7. Kicsoda Jézus Krisztus?

Dec. 14. Mit tett az Úr Jézus?

Dec. 21. Mi a Biblia?

Az alkalmakat Sziklai Katalin és Selmeczi Éva testvéreink felváltva tartják. Hozzuk gyermekeinket erre az alkalomra is!

Felnőtt-BIBLIAÓRÁK

2003/2. félévi témái

Szept. 11. Messiásvárás és az újszövetség világa

Szept. 18. Jézus a názáreti, az Emberfia

Szept. 25. Jézus mint király, pap és próféta

Szept. 28. A megváltás tana

Okt. 2. Jézus etikája és a zsidó törvények

Okt. 9. Jézus és a tanítványok

Okt. 16. Jézus és a csodák

Nov. 6. Jézus-arcok az evangéliumokban

Nov. 13. Jézus-arcok a történelemben

Nov. 20. Jézus és/vagy Mária

Nov. 27. Jézus az az elítélt

Dec. 4. Jézus az ítélő

Dec. 11. Jézus, mint út, igazság és élet

Dec. 18. Jézus és mai követői

EVANGÉLIKUSOKAT KERESSEK!

Kérem mindazokat, akik tudnak a környezetükből evangélikusokról, hogy címüket jutassák el hozzám! fm

Félévzáró bibliaóra

Félévzáró bibliaóránk után készült felvételek a rögtönzött agapé családi hangulatát idézik. Technikai okok miatt az elmúlt fél évben két téma maradt el, melyek előkészítették volna a szeptembertől decemberig tartó, újszövetséggel foglalkozó bibliaórai előadásokat. (Ezeket természetesen pótoljuk.) Bibliaóránkra hadd hívogassak most is, s kérem a Testvéreket kísérjék figyelemmel az érdekesnek ígérkező alkalmainkat!

Egy év után

Molnár József oroszlányi lelkésztestvérem kezdeményezésére Labossa Lajos esperes, püspök-helyettes halálának egy éves évfordulóján rövid megemlékezést tartottunk tatabányai sírjánál. Sokan kimentésüket kérték, de az ő nevükben is elhelyeztük a megemlékezés koszorúját. Az alkalom igei részét – személyes emlékezésbe ágyazva – Molnár József végezte. A Fejér-Komáromi Evangélikus egyházmegye egykori esperese, aki három cikluson át hordozta egyházmegyéink gyülekezeteinek gondját-baját, emlékünknél elevenen él. Testvéri,

atyai szeretete sokunkban erősítette, mélyítette hivatástudatunkat. Olyan lutheránus elődre emlékezhettünk, aki félévszázados tatabányai munkásságával méltó elismerést vívott ki megyeszékhelyünk evangélikusságának is.

A tapasztalt, nagy tudású lelkésztestvér hiányzik most is, de Övéi pótolhatatlan hiányát méginkább szenvedik. A feltámadásba vetett krisztusi reménységünket, a viszontlátás ígérését a 459-es énekünkkel a „Velem vándorol utamon Jézus” élénklésével vallottuk meg.

Isten tegye továbbra is áldottá Labossa Lajos emlékét, s az általa évtizedeken át elvetett magokból hozzon elő bő termést!

HÍREK

Augusztus 24-én vasárnap az Aistentiszelet keretében megkereszteltük Nagy Mirtill kistestvérünket. A képen a kereszt-szülők közül Varga Erika, és a szülők Csizmazia Szilvia valamint Mirtill édesapja Nagy Sándor látható. Isten áldása kísérje mindannyiuk életét!

20 évvel ezelőtt kezdődött meg a Joensuui és a Tatai Evangélikus Gyülekezet között a testvéri kapcsolat. Ennek hivata-

los ünnepe december 7-én lesz gyülekezetünkben. Presbiteri kezdeményezésre gyűjtőívet helyezünk el, mely gyűjtés célja, hogy egy megfelelő kiállítás kiadványban képekkel is dokumentáljuk az elmúlt 20 év szép emlékeit. Kérem hogy fototechnikai lemásolás (szkenelés) végett juttassák el hozzám legjobban sikerült fotóikat, melyek az elmúlt két évtizedben készültek! Ha valakinek szép gondolatok, történetek jutnak eszébe, szeretettel kérem vesse papírra (vagy rögzítse computeren) és küldje el a Lutherrózsa szerkesztőségébe. Előre is köszönöm mindenki támogató együttműködését.

Megkezdjük bibliaóráinkat! Mindenkit szeretettel vár a Bibliaórák közössége!

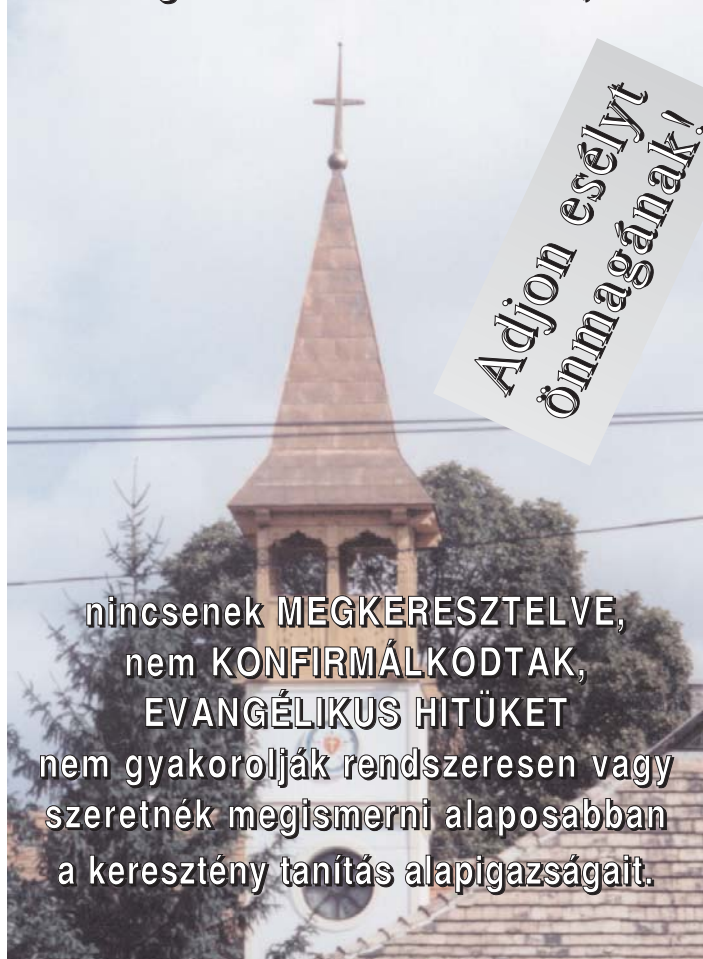
Folytatjuk a konfirmációra való felkészítést – szokásos helyen és időben. Kérem küldjék gyermekeiket!

Istentisztelettel párhuzamosan gyermekeknek bibliaórát tartunk. Képzési tervet lásd a túldoldalon!

Lépések

a hit felé

Beszélgetések azok számára, akik

Adjon esélyt
önmagának!

nincsenek MEGKERESZTELVE,
nem KONFIRMÁLKODTAK,
EVANGÉLIKUS HITÜKET
nem gyakorolják rendszeresen vagy
szeretnék megismerni alaposabban
a keresztény tanítás alapigazságait.

TATAI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG, Bárány u. 2.
Franko Mátyás evangélikus lelkész, TEL: 487-834